

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
 Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Negyedévre 75 kr.
 Egyes szám ára 10 kr.
 Előfizetési pénzek és reklamátiók a kiadóhivatalhoz (Grünbaum Márk) intézendők.

Felolós szerkesztő: **TAKÁCS R. ISTVÁN.**
 Kiadó-tulajdonos:
GRÜNBAUM MÁRK.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez küldendők.
 Hirdetési díj: 1 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 10 kr többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
 Nyitlét petitsora 25 kr.

Néhány szó az iparosmesterekhez.

Van egy latin közmondás, mely magyarul így hangzik: „Minden kezdet nehéz.“ — De ezzel szemben a tapasztalat rávezette az embereket azon közmondásossá vált arany igazságra, hogy: „Az erős akarát mindent legyőz.“

Az előbbinek szültát, az utóbbinak meg-másíthatlan igazságot kellően megvilágítva tükörzi vissza iparos-tanonciskolánk három évi története.

Ma, midőn az akadályok egy részét az iparosmesterek helyes irányú közreműködése az iskola utjából elhárította, kötelességemnek tartom a még fenálló bajokról szólni, melyek csakis az iparos osztály erős akaratával és ügybuzgalomával háríthatók el.

Nem elég, hogy az ipariszkola fennálljon s azt többszöri sürgetésre avagy tán büntetésekre az insok immel-ámmal látogassák; hanem kell hogy teljes odaadással csügjenek az iskolán, mely hivatva van, őket az életre előkészíteni, a kézi ügyesség mellé a szellemi felvilágosodást nyújtani.

S mit tapasztaltunk az 1889—90. tanév elején?

A tanulók egy része nagynehezen beiratkozott, a többiek a sürgetést, tán a pénz-büntetést is megvárják s akkor is csakugy kelletlenül fogják az iskolát látogatni.

Ezen bajt tetézi még egy misik; ugyanis csak sok sürgetésre veszik meg az iparos-tanoncok a szükséges tankönyveket; pedig tankönyv nélkül oly tanulót tanítani, ki hente-kint csak háromszor látogatja meg az iskolát — lehetetlenség, kárba veszett fáradság.

Ha megértették az iparosmesterek a kor ebresztő szavát; belátták, hogy nem lehet ma már minden úgy, mint régen volt; átlátták, hogy az újabb iparos nemzedéknek feltétlenül szükségesök van a művelésre; öntudatára ébredtek annak, hogy tanonczaik iskolázatása által nemcsak a tövénynek tesznek eleget, hanem hazafini kötelességet is teljesítenek, s ezen kívül saját érdeküket, az ipar fejlődését, az iparos osztály társadalmi emelkedését is támogatják; úgy a fenti bajokon segíteni, azokat elhárítani s az iskolának kezére járn, azzal együttesen működni szent kötelességüknek fogják tartani.

Mert tagadhatlan, hogy az eddig elért eredmény mellett még nagyon sok javítani való vár az iparosmesterek jóakarata közreműködésére.

De nem zárhatom soraimat, hogy a fent felsorolt javitni valókhöz még különösen három szinten szükséges dologra fel ne hívjam becses figyelmüket. Ugyanis:

1-ször. Tapasztalatból tudjuk, hogy egyes mesterek tanonczaik igen sokszor elkésve érkeztek az előadásokra, mely körülmény igen káros hatással van a tanítás menetére. Ezt — azt hiszem — minden további magyarázat nélkül a mester urak is belátják. Ezen bajon csak úgy lehetne segíteni, ha jövőre tanonczaikat a tanóra előtt néhány perczel hamarabb koldik iskolába; mert hiszen azzal a néhány perczel Önök egyenként semmit sem vesztenek, az iskola pedig nagyon sokat nyer általa.

2-ször Jövőre tanoncainkat csak olyan tanulókat fogadjanak fel, kik legalább irni, olvasni tudnak, mert a tanonc-iskolába csakis az ilyenek illenek be szabály szerént. De higgyék meg Uraim! hogy az irni olvasni nem tudó

iparos nem igen válhatik az ipartestület díszére.

3-szor. Tanonczaikat úgy szerződtessek ezután, hogy tanonc-idejük mindig a tanév végetével július hóban végződjék; így a három évi tanulmányot teljesen befejezhetik, ami a tanoncokra néve nagy nyereség lesz.

Teljes meggyőződésem, hogy ezen pontok teljesítése a mesterek részéről semmiféle újabb áldozatokkal nem jár, semmi nehézségekbe nem ütközik, azokból legkevésbé hátrány sem hárulnak a tanító mesterekre.

Ezért nem is bocsátkozom hosszabb fejtegetésekbe, hanem zárva soraimat, azon óhajom csatolom ide, hogy: lendüljön az ipar, erősöböljön az iparosok jóléte, Isten áldása legyen nemes törekvésükön s iparukon.

—r.

Faiskolánk.

Mint hogy éppen ez időre tervezett, de e lapok olvasóközönsége előtt is ismeretes okonál fogva megmúnsult gazdasági kiállításra nincs alkalmunk bemutatni járásum faiskoláinak állapotát, bemutatjuk legalább tartalmukat statisztikailag összeállított számkönyvben.

Járásum faiskoláinak összes területe, mint a földalati kimitatásból látható, 8 hold 1052 □31, tartalma 20,701 esemete, 35,325 vadonez és 1058 szederfa. A esemetek mennyisége ez idő szerint még nem fel-le meg ugyan a terület nagyságának, de ez azon körülménynek tulajdonítható, hogy faiskolánk nagy része csak az utóbbi 2—3 év alatt állítottat fel s így megelégedtünk az eddigi eredményével, mert ismerve faiskolá-kezelünk ügybuzgóságát, bizton remélhetjük faiskoláink felvirágoztatását.

Ami a gyümölcsös-nemeket illeti, legkevésbé, ugyszólván alig említésre méltó arányban van képviselve a dő. Ezt hibának tarjuk, mert talaj-és éghajlati viszonyaink megfelelnek a gyümölcsös-nem fejlődéséhez s mintegy a szállíthatás tekintve első helyet kell adnunk neki, kereske-

NYITÁRCZANA

Annai szenvedés után.

— Elbeszélés. — (Végo.)

„Hiszen mi már többször találkoztunk — szült kedélyesen mosolyogva a gróf, — itt Marsseillesben két hó óta uraim.“

— Igaz, méltóságod — felelték a bujdosók egyszerre — s irányunkban tanusított figyelmének oká, sohasem tudtuk magunknak megfelejteni: különben fogadjuk előre is örök mély halánkat ezen ártatlanul büntetett és szenvedett család iránti kegyelmes pártfogásáért.

„Bogatell, hagyják azt uraim — vágott közbe Dómfalvy — beszéljünk inkább a multakról először“ — s kezdte fejtegetni terveit, tetteit.

Ó kutatótt mindenfelé a nagyvilágban — vágott közbe Dómfalvy — beszéljünk inkább a multakról először“ — s kezdte fejtegetni terveit, tetteit.

Ó kutatótt mindenfelé a nagyvilágban — vágott közbe Dómfalvy — beszéljünk inkább a multakról először“ — s kezdte fejtegetni terveit, tetteit.

„Egyetlen levellől menekült ki a vizsgálat alól, átkozott rosszul írva, tele hibával, minőt képzetlen emberek irnak, egészen ártatlan irányban kérdézősködvé, vajjon hogyan van az én Erzsém

és Honám, kell-e nekik egy kis pénz, vagy segítség; a levél Dombzöghyék szomszédjának egy becsületes asztalosnak volt címeze, a ki tudja, hogy neki Franciaországban ismerősei nincsenek, az Örsében és Honában a szerencsétlen Dombzöghyünre és leányára vélt ismerni, hosszas fejtörés után.

Másnap Pordára küldötte a levelet, gondolva, hogy bizonyára ezen családot érdeklí a levél tartalma; a levél a gróf keze közé jutott, de egyelőre hallgatott fölöle nemes szándékában.

A gróf irt már korábban a kiköltözötteknek mindenfelé, vajjon nem tudják-e Dombzöghy és Kendefy hollétét; minden oldalról egy és ugyanazon válasz nyerte, nem hallanak semmit.

Átvizsgálta a biradalom minden fejtüntetében letartóztatottak névsorát, nem találta a keresetteket, ebből meggyőződött, hogy elfogva nincsenek.

Majd azon gondolat támadt agyában, vajjon nem végezték-e ki őket valahol? átkutatja az irattárakat, sehol semmi nyom; ekkor jött kezébe a fenti levél, itt kell felvennie a nyomozás fonalát.

Ekkor határozta magát el arra, hogy a levélíró Müllnert felkutassa és rendelkezést tett az elutasításra Marsseillesbe a tengeri fürdő használatának ürügye alatt.

Itt volt alkalma látni azóta a két Müllnert naponta; az első pillanatra felismerte Dombzöghy és Kendefy a kezéből levő arczképek után: rögtön irt haza, hogy Honka — ki gyengékedett elutasítások — édes anyjával rögtön keljen utra, a mint egészsége engedi.

Mindenze terveit melyen magába zárta, nem akart a sujtott családon reményt ebreszteni, mely nem teljesülne be.

A találkozás, a viszontlátás örömeit ő máskép rendezé, de ha a sors keresztülluzta is tervezetét, szívéből örövend, hogy feltaláltna sikerült és visszaadható övéiknek az elvesztetteket.

A gróf végezvén beszédét, egyik szobban, mint a jóindulatot, mit irányukban tanusított.

„En csak édes hazáinkat tartoztam mindezzel, s emberbaráti kötelességet teljesíttem; Isten áldja meg kegyeteket és legyenek mindenkori a legboldogabbak“ felelte a gróf, s ezzel fölkel és szívesen üdvözölve mindnyájokat, láthatólag derült kedélylyel távozott.

A család áldása kísérte a nemeskeblű gróft.

„Csak az a homályos még előttem, hogy Kovács Gyuri sem föl nem kereste a miénket, sem leveleimre nem válaszolt! — töprenkedék a felfedezések után Kendefy! — vele valaminek tartónnie kellett.“

* * *

Néhány hét múlva a „Troulais & Comp.“ házból négy fogat robogott a „Paris“ szálloda felé, hol a szép számú fogatok közt megállapodtak, s a kocsiokon érkezettek az első emeletbe siettek föl.

A legtagasabb terebren közepén a pamlogan állt gróf Dómfalvy Kálmán fiatal nejével, jobbra Dombzöghy Honka fehér uszályos selyemruhában, fehér fátyol futott alá feje föl, fejdíszét, a menyasszonyi pompás koszorút és örömsúgató arczát állkarja; mellette ragyogó tekintetét menyasz-

delmi ezikket képezhetne. Ugyaneak kevés figyelemmel részelt faiskoláinkban a szilva is, pedig ez egyike a legvalóságosabb gyümölcs-nemeknek. A szilvafák a faiskolákból nem igen nagy keresletnek örvendhetnek ugyan, mert a nép azt csak gyöskisjáráról szokta szaporítani, honnan lehet közvetlen állandó helyre állítani. E hibából a népet a faiskoláknak kell elszoztani, mert ha a gyöskisjáráról szed-t szilvafák gyökerezését ezáltal előbb porhanyóbb földbe s azután gazdag gyökéreztetni állandó helyre állítottatnak, ezáltal lesznek gyümölcsözők és sokkal termékenyebbek.

Fentebb említett, hogy a csemefek mennyiség-ez időszerint még nem felel meg a terület nagyságának, mindamellett a lakosság gyümölcsfa-

szaporítási hajlama még evel sines arányban s nemely faiskolák maris túlterhelésről panaszkodik. Elfogadjuk ugyan azon nézetet, hogy a csemefekét így-vagy legalább nagyon csekély árért kellene a lakosságnak átengedni, de akkor a faiskolák-zeleket nem a faiskolai szabályrendelet szabványai szerint, hanem másként kellene díjazni.

Ha a gyümölcsfaiskolai-nyeszes hasznosságát bebizonyítani s népképet annak felkarolására szerkeszteni azon példa sem képes, hogy az idén tömegesen sergelték ide Veszprémből a gyümölcs-kereskedők s ugy az alma, valamint a szilva mérőjét végre 2 forint 50 krajvára vették, akkor hiábavaló e tekintetben minden pródikáció.

VUCSAK SANDOR.

K i m u t a t á s

a muraszombati járás közzei faiskoláinak 1889. évi összes tartalmáról.

Sorszám	Faiskolával bíró község neve	A faiskola területe	Jelenleg van benne										Jegyzet	
			Alma-fa	Körte-fa	Cseresznye	Meggy-fa	Szilva-fa	Kajszalma	Ózsi haszka	Dó-fa	Gesztenye	Összesen		Vadonc
1	Andorhegy	400 n. 61	30	40	20	25	15	—	30	—	160	—	200	
2	Barkóc	600 n. 61	Nemesített csemefek még nincsenek,	a magozatok nem lettek számszerint kimutatva.										
3	Battyánd	660 n. 61	400	200	—	—	—	—	—	—	600	700	600	
4	Bodóhegy	400 n. 61	480	80	4	—	—	3	—	—	567	—	2000	
5	Csendlak	400 n. 61	Nem. csemefek nincsenek,	a vadoncok nem lettek számszerint kimutatva. Ujonnai berendi faiskola.										
6	Felső-Csalogány	300 n. 61	1887	220	—	—	—	—	—	—	2107	—	1000	
7	Felső-Lendva	581 n. 61	130	25	—	—	—	10	—	—	165	—	957	
8	Gyanafa*	238 n. 61	120	—	—	—	—	—	—	—	120	—	80	
9	Halmos	300 n. 61	500	400	40	10	250	—	20	50	1270	—	1000	
10	Hédvág	300 n. 61	80	—	—	—	—	—	—	—	80	—	1000	
11	Kőhida	244 n. 61	199	55	14	61	30	16	34	26	435	—	1865	
12	Kuzma	600 n. 61	1889. évi	ápril hóban készült el.										
13	Máriahavas	300 n. 61	102	86	24	—	28	54	26	—	320	18	265	
14	Mártonhely	362 n. 61	471	376	—	—	—	—	—	—	847	—	164	
15	Mezővár	600 n. 61	30	94	—	9	—	—	—	—	140	—	1845	
16	Muraszombat (állami)	1191 n. 61	3044	—	100	300	—	200	100	1	3745	1	—	
17	Muraszombat (felekezeti)	300 n. 61	250	215	80	100	200	—	—	—	845	309	1000	
18	Musznya	300 n. 61	76	26	—	—	—	—	—	—	102	—	1000	
19	Ottóháza	333 n. 61	1073	405	10	—	15	—	—	—	1503	—	1400	
20	Perestő	390 n. 61	606	—	40	—	24	—	—	—	670	—	2300	
21	Péterhegy	300 n. 61	86	105	130	—	—	—	79	—	400	—	—	
22	Sebestyén	276 n. 61	1	—	—	—	4	—	4	—	9	—	42	
23	Sűrűháza	600 n. 61	830	85	—	—	—	—	—	—	915	—	680	
24	Szt.-Benedek	277 n. 61	95	32	4	—	—	—	—	—	131	—	392	
25	Tótkeresztur	200 n. 61	54	166	14	—	7	2	24	—	267	—	205	
26	Tótmorácz	600 n. 61	300	100	—	—	—	60	30	—	490	—	1000	
27	Úrdomb	600 n. 61	1246	654	15	15	375	125	18	—	742522	—	10000	
28	Vaskorpád	800 n. 61	600	300	20	20	320	20	50	—	1330	—	5000	
29	Vizlendva	800 n. 61	528	5	9	—	—	—	—	—	246	—	800	
30	Zsidahegy	600 n. 61	208	189	80	50	108	—	20	60	715	30	500	
	Összesen	8h10526	13126	3858	594	590	1379	187	422	161	7420701	1058	95323	

* A faiskola bekerítettése folyó év tavaszán eszközöltetvén, benne a munkalátok előbb megkezdhetők nem voltak és így ennek tudandó be azon körülmény, hogy jelenleg még nincs több oltvány benne.

Hírek és különfélek.

Eljegyzés. Bathányi Arthur gróf ő méltóságának bathányfalvai kastélyában e hó 15-én óránnap volt. E napon jegyezte el magának Fünfkirchner Rudolf gróf ur Spaun Helen bajor grófnisszonyt, Bathányi Arthur gróf unokáját. Isten szent áldása lebegjen gyökükön!

Megnyiták az iskolák ajtajai, de nem teltek padjai; pedig nincs lehasztóbb tanító s

s tanítványra egyaránt, mint ha minden nap egykét új tanulót kell fogadni. Miért az illetékes hatóságok figyelmébe ajánljuk a még most is az utczán lódörög nebulókat — hát ezeknek nem szól a törvény?

Egy tanúgybarát.
— **Ellenőrzési szemlék.** A közös hadseregheli tartalékosok ellenőrzési szemléje Felső-Lendván okt 14 és 15-én, Muraszombatban okt. 17, 18 és 19-én, a honvédségé fel. é. év november hó 3-4-én Muraszombatban lesz. Ezen szemléken

szonyán pihentető állott ihletetlen Kendefy Bela, a legboldogabb völgyény.

A gróf pár baloldalon Eveline foglalt helyet rózsaszínű gazdag öltözkében vöfélyei és odább a „Troulais & Comp.” társzég tulajdonosi aszalaijakkal s több vendég.

Az óra tizenkettőt vert; a gróf az asztala helyezett iratot kezébe véve, Dombzöghyhez fordult és mondá: „No elérkezett a legszebb pillanatom! Visszaadtam önök nejét és gyermekeit, s vele élete boldogságát; most pedig ime én felsége az uralkodó kegyelmet ad önnek s Kendefy urnak, vízszadati rendeli elkobzott vagyonát, szabadságot és megsiratott hazáját. Uram — fordult a jelenlévő konzuli tisztviselőhöz — sziveskedjek emez okmányt felolvasni.

A felolvasás után újra szólt a gróf: „Visszatérhetnek a mi édes hazánkba büntetlenül, boldogan; közönnöm az égnék, hogy e szerep szánta nekem, hogy lerohatom legalább némileg legmélyebb tisztelőmet hazánk sothat szenvedett szabadsághősei iránt; a mily tulboldog vagyok e pillanattal, oly boldogok legyek önök, oly melegegéd-tel legyen a jegyes pár; az indulás ideje itt van, adják a szülőik áldásukat a jegyesek trigyéré.”

Kendefy Bela és Dombzöghy Ilonka a szülőik elől tértek. „Édes apánk, édes anyánk!” szóltak elfogult eső hangon.
Dombzöghy letréle az elérkezényű és esalta könyeket, áldólag emelte kezét és mondá: „Kendefy, hisz régóta vagyok apád, régóta vagy fiad! az a jószág Isten segítsen, álljon meg bennetek!”

Dombzöghynek szavát az örömkönyek fojtják

el, ő csak az égbe nézett és áldó anyai kezét tévé az ifju pár fejére.

Minden szem könybeladott, mindenki zokogott a legnemesebb gróf jöttelől fölött.

Tizenöt perc múlva a két ház szívet a házasság köteleke füzé össze elváhatlaml, elmondták a „holtomlagn holtig” eskü szavakat, s Kendefy és Ilonka ferj és nő voltak.

A köcsiba Kendefy segíté fel a legdrágább kincsét, mondván tulairadó boldogsággal: „Édeskedves feleségem.”

Mikor otthon minden oldalról üdvözlék a mátkapart, Eveline könyezve esőkölte meg a menyasszonyt és sugá ennek halak, szomorúan lehajtott fevel:

„Sohasem mondtam senkinek csak most éreztem igazán, mennyire szerettem a reám nézve örökre elvesztet Bélát...”

Forró júliusi napon, mikor a kasza alatt ledőlt kövér rendek már heverték, két köcsi haladt a Vöröskő felé vezető uton, egyikben Dombzöghy ült néjével, a másikkban Kendefy és Ilonka; Vöröskő utolsó házában az ajtóban épen megjelent Kovács Gyuri s kalapját tisztességesen megemelve köszönté az uri utasokat, kik megállottak háza előtt.

„Hát édes jó barátom — szól barátságosan a gazdának Dombzöghy — nem adna nekünk egy ital friss vizet?”

— De mi is iszunk ám! — kiáltott hátulról Kendefy

Az ismerős hangra a mi Kovács Gyurink oda kiáltott feleségének: „Anyjokom, nyisd ki a kaput, nézd a mi nagyságos urunk, meg a parancnok

mindazon szabadságos, tartalékos és póttartalékos katonák és honvédeknek kell katonai okmányaikkal megjelenniük, kik 1889. évben tényleg nem szolgálták vagy gyakorlatot nem végeztek.

Tanítói gyűlés. A vastankertli tanítótestület muraszombati járásköre hétfőn szep. hó 10-án tartotta meg helyben 31-ik rendes gyűlését. Örömmel nézett körül az előlk Volgyi Ferenc, a szoklaton nagy számban megjelent tagok és vendégek során s meggyőződésük ki is fejezte azt gyakorlati előadást a testgyakorlat terén. Az előnk jelentést a körgyűlés tudomásul vette. Ezután Eberl Róza k. a oivasta föl e lapokban közzétett czikkösorát „A munkáról általában, tekintettel a vidéki helyi viszonyaira.” A felolvasás kétszere, örömmel töltötte el a figyelmes hallgatót, mert a czikk tapintatosan és találaton mutat e járás földtéli, hatóságilag is orvosolando sehere; a járás munkáról elemesnek Slavoniába évonként történő lejáról létszere. Az a jobb sorsra érdemes vend s honnan jó tanácsot, utlaizást nem nyerve, Kánán fölött keresi Slat vonián; hónapokra távolik, itthon gazdátlanul hagyja és elhanyagolja azon földjét, amelyen énie-halnia kell és szegényebben ter haza, mint távozott: az ő munkája mások erszényét duzzasztja. — A körgyűlés melez közzétett szavazott az irónak és felolvasónak. Ezen járás tanítói kör árvázhál alapjára vonatkozólag Takács R. István előadta, hogy a megye alispánja tudomást szerzett arról, hogy a kör gyűlés folytán minyeg 800 ft felett rendelkezik, melyet 1000 fira kiegészíteni törökök ügy ezélel, hogy Vas megye árvázházban tanító árva számára egy alapítványi helyet szerzesse. Vas megye alispánja nagyfelleg megígerte, hogy a 3000 frs alapítványhoz a hiányzó 2000 frtot a törvényhatóság utján megszerzi, mi létesen és melez közösen tevévettet tudomásul. A könyvtár melez melez közösen tevévettet tudomásul. A könyvtár melez melez közösen tevévettet tudomásul. A könyvtár melez melez közösen tevévettet tudomásul.

Közgyűlés. A szombathelyi gazdasági egyesület kértésztési osztálya folyó hó 12-én Horpácsra járándt a gazdasági kert megtekintésére. Ezzel tökéletes meggyőződést szerzett arról, hogy a közönség körében közmondássá vált mintakert csakugyan megfelelő nevének. Különös szépnékel találtak faalkatványait szőlőt-lepét és a szövény csoportokat. A gazd. egyesület értesítőjében Dr. Ajkás Károly kír. ügyész ur behatóan ismertetie me e kertet.

Póttartalékosok behívása. Az új védelmi törvény alapján 1889. évben sorozott póttartalékosok október elsején be fogják hívni nyolc hétre, katonai kiképzés ezélel. E behívással az új védelmi törvény egyik legtréshebb intézkedése lép élebe. Az egész monarchiában körülbelül 50 ezer póttartalékos fognak behívni nyolc hétre.

Szobaház. Gróf Szápáry Géza ő nagyméltóságú muraszombati várának déli oldalát képező füvegázat, mely télen ritka déli napsütéssel berendezve gyönyörű „téli kert” képez, a most unonnan készített menyezet (plafond) kiszáritása ezélel jobb befűtést; fűtés következtében azonban a fűtőllyek felett a falhoz illesztett füvegázlat fakereke, mely az füvegázat egy vendégalantól választja el, f. hó 19-én delután 1 órakor meggyuladt. A tűzet a mit eszkalmar észrevettek, elég gyorsan s került elollani. Borzasztó szerencsétlenség történethetett volna, ha éjtel tör ki az.

A Mura folyónak Stajeroszágal ha-

ur érkezett meg; — s azzal egyik köcsitől a mási-kohez és onnan vissza szaladtak, majd örömben a lovak kantarászart ragadtá meg, nem használt semmi ellenkezés, bejarták kedves utasait.

Ott bent aztán elszólt az utolsó homály is Kendefy szeméi elől: — 1849. év végén rájötték, hogy Dombzöghy és Kendefy rejtöttek Kovács Gyurinnal, s hogy ez öket alvatosan kiáltított utle-velül külföldre szöktette, ezért börtönre ítélték, s azt épen egy hete fölötté ki, de akár még háromszor itt élülne ott az ő nagyraért. . . .

* * *

„Kész őszel szál a feske messzire, De tavassz visszatér ő fészékre. Bár messze szál túl a völgyön és síkon, Mégis mindig azt dalolja: jobb itthon.”

Nehány év tült le azóta. B . . . ben a Dombzöghy- és Kendefy családok szerették s bizalom környezé.

A nagyapa férdein apró unokák lovagoltak, egyik házi sapkáját tévé fejébe, a másik öblös pipáját akará szívni a kandalló tűze kollesem melegét árasztott szét a szobában, a szomszédból egy kis új honpolgár nyersen nyöszörögve síró hangja hallatszott át, nem éreztek az ott bent levők a fagyos tél zord feregetét.

Az újton kopogtatnak s belépett egy mosolygó arcú ifjú, szeremesek jó estét kívánva deres baszusa és zumarás szakálá közöl.

„Ugyis az Isten hozott — szaladt Kendefy az érkezé felé — Isten hozott legdrágább barát, Szentgyörgyi Elemér!” s beszélt a szomszéd szobába: — „a multak emlékére Elemér! lesz a ki-esikének neve, édes-kedves feleségem!” CATO.

táros magyar területét szeptember hó 5—7-én egy magyar-osztrák országos egyes bizottság bújára és megvizsgálta, ezen alkalommal konstatait, leges és szeszélyes folyású folyó partszagaival, fontos károkot okozván, annak rendezésére szükség van és ezt a bizottság az illetékes helyzen javasolta is. A Mura folyó Szechenyikúttól Réz-Knizsig a folyó jelenlegi medre szerint összesen 27 kilométer tsz ki, mely azonban a szabályozási tervezet szerint 23 kilométerre rákukálódik és így igen természetes, hogy a meder és következő árter hossz-kiterjedése kevesebdvén a szabályozás területi hasznalón is járna. Megelőzőlé számitás szerint a szabályozás kilométerenként 38,000 frtb kerül: Vas és Zala megyékben 13-kilométer volna biztosítandó. Ezen reneteg költségre kerülő szabályozás keresztülvitelt csak igen reményteljék, ha azt országos kormányunk általi intézkedéssel rendel el. Stájerországban a szabályozási költségek $\frac{1}{10}$ részét az osztrák államkincstár, $\frac{1}{10}$ részét Stájerország, $\frac{1}{10}$ -ét az erdekelt járás és $\frac{1}{10}$ részét a közvetlenül érdekelt községek viselik; ezen teherviselési arány a mi érdekelteknek is megfelelő — a mennyiben a szabályozás 5 év alatt volna keresztülvitendő és így a teher évenkénti felosztással elviselhetőbbé válnék.

A közigazgatási bizottságunk f. évi szeptember hó 11-én tartott ülésén a pénzügybizottság képviselője beértesítette a vármegye területét 1889. évben kivettét és előírt egyenes adónak főösszesítését. A rendkívüli érdekes összesítésből közöljék a következő adatokat: Az 1889. évi vármegyei területére kivettelt földadó ezüsten 838.244 frt 22 kr., tehát 115 frt 40 krral kevesebb, mint a múlt évben. Ezen összegből a marasztalott járásra 61.441 frt 76 kr. esik. Házíradó: 85.918 frt 65 kr. Házostály-adó 74.190 frt 31 kr. I. II. III. IV. osztályu keresetadó összesen tőke-kamatok 65.432 frt 78 kr. Egyéy-adó 9.263 frt. A kivettelt összes egyenes adók 1.778.986 frt 60 krral rugnak megkényben, tehát 7768 frt 53 krral többre, mint a múlt évben. Elhozz jón még a kivettelt hadmentességi díj 71.732 frt.

Az utcai világlátás Marasztalomban oly szegénytelen való állapotban teng, hogy nem találunk eléggé kemény dorgáló szót annak elítélésére. — Esti 8—9 óra közt már harapni lehet a sötétséget; vajjon megfellel-e az ily nyomorúság egy székáros méltóságának, arról gondolkozának a város hólyai azt. — A tisztesség, a becsület a világszágost keresi, csak a haramianép lesi az a jó sötételt mások személyi és vagyoni biztonságának kárára. — Remélni akarjuk, hogy e sötét vakondpolitikával elvígve is felhagy a járás székhely és felállítja, sőt — hogy ugy mondjuk — mielőbb meg is gnyújtja a papíron elhatározott 10 új lámpát is, de nem akkor, ha az égből éjj óra, a hold, világit. Sapienti sat. C.

Muraszombat városának egyik tevékeny rendőrt, Horváth Józsefet, f. hó 15-ikén elfelejtett az éjjeli őrk beosztást fejjel eszméletlen állapotban találtak fel a főtérzen. Ugyanis Horváth a nevezett éjjel a Czelezer-főle kereszomban mulatozó eseléseket is megtekintette s az ott házartásokkal Legenes Ferenc, murasztalombi legényt letartóztatta s a város-házhoz akarta kíséren: el is vezette a nevezett helyiséghöz, de nem ért a város-házhoz. — Minden gyanu arra enged következtetni, miszerint Legenes Ferenc egy jól irányított csapással tette alkalmatlanná a rendőrt, hogy így ismét visszanyerje szabadságát. Ellene a bíróság a fővizsgálatot megindította és vizsgálati fogságba helyezte. Reméljük, hogy a bűnös meg fogja kapni méltó büntetését. — Mikor fogják már egyszer becsüztetni az illetékes bíróságok az ugynevezett „Vielmarkt“-okat, az erkölcstelenek és bűnösöket? Hol van az megírva, hogy a eseléseknek csaknem minden vasárnap mulató kell? Takarékosság s józanságra kell őket szoktatni, hogy legyen vevő napjaikra mielő költekezni. Tehát betiltani e kiesapagóg gyülekezést; elég, ha farsangkor egy-két nap engedtetik nekik az esznelküli dözölésre. Mint értesülünk, a rendőr állapota már javul s nemokára felgyógyul. r. l.

Tekintetes Szerkesztő Ur! Régi tapasztalat az, hogy a jó szomszédok élénk érdeklődéssel szoktak viseltetni egymásnak ügyei iránt; a hol csak lehet segédkezett nyújt egyik a másiknak, sőt az egymás iránt őszinte érdekellet viseltető szomszédok készséggel osztoznak egymásnak örömei és keserveiben. Mi bellatinziak közvetlen szomszédai lévén a murasztalombiakkal, előhaladai-akat, anyagi- és szellemi jólétük mindenkor szívünkön hordozzuk s nincs okunk kétkelkedni, hogy kik is hasonló érdekellet viseltetnek mi irántunkban. S ezen alapon bátor vagyok tek szerkesztő ur kegyes engedelmével — b. lapjában — egy reánk néve örvendőtes körülményről megemlékezni, biztos lévén, hogy mint jó szomszédok önök is részt vesznek örömmünkben. Mielőtt azonban örömmünk tulajdonképp tárgyát ismertetőm, nem mulasztatom el, hogy az ezt megelőző szomorú eseményt is fel ne említsem. Folyó évi február hó 24-én ugyanis váratlan csapás érte a Wimpff-er grófi család, mint a bellatinzi uradalom birtokosát, amennyiben a nemeseleki grófnó

szül, báró Sina Anastasia ó méltósága rövid szenvedés után jobbra léte szerendélt, visszaadván lelkét Teremtőjének. A grófi családtag gyászoltak uradalomának tisztviselői és gyászoltak mindazok, kik a boldogulaton legnagyobb jövővőkkel siratják. Az elhunytak nemeseleki s vallásos buzgóságáról tanuskodnak a jötekenyzélu alapítványok, melyeknek összege az ötven ezert f. évi meghaladja. Nyugodjék a nemeseleki békeben s jó nyelvekkel neki az örök világosság! A drága anya elhunytja után a bellatinzi uradalom végrendeletileg lányára Hedvigre lért. Gróf Zichy Ágostonné ó excellentiájára szállott. És e rendelkezés úgy az uradalma, mint annak tisztjére, nemkülönben az arod-és B-hellatinzra a legörvöndtesebbek nevezetül. És méltán Mert az a meleg érdeklődés, melylyel gróf ur ó excellentiája a gazdaság minden ága iránt viseltetik; az a gyengéd előzékenység, melyet tisztjére iránt tanusit; s az a jó benyomás, melyet re Bellatinz és vidéke gyakorol, egytől-egyit mind arra mutat, hogy az a szép bellatinzi uradalom, mely birtokosai részéről hosszú időn át mostoha gyermekként tekintetett, most új urában szerető apát talált, minek sokoldalú előnyét mindenki könnyen fel fogja látni. Gróf ur ó excellentiája már negyedizben szerencsésítette a bellatinzi uradalmat magas latogatózával s az utóbbi alkalommal folyó hó 12-én az estéli órákban megérkezett kegyelmes grófné is. A mily váratlan volt az ó jötte, ép oly kedves emlékeket hagyott is ó maga után körülnke. Ó excellentiája buzgó vallásosságának, a gyermeki szereteté — s a szőlői kegyelet legeklatásabb bizonyítékának adott kifejezést azzal, hogy ide jötte legelső alkalommal az Ur hajléka képezte megtekintésének mindenképp tárgyát. Másnap ugyanis boldog emléki anyjáért szt. misét szolgáltattat, melyen kegyelmes arunk is fivére Sigfrid gróf kíséretében megjelent. Ó nagyméltóságának irántunk tanusított leereszkedő magatartása a legbensőbb rokonszenvet keltette fel mindnyajunk szívében: midőn pedig őt corvél magyarsággal hallottuk beszélni, önkénytelenül is amaz óhaj fogamozott meg kellünkünk: hogy azt a nemeseleki rekrévisz hólyget, ki nemcsak maga sajátította el édes honi nyelvünket, hanem annak terjesztésére Finnében kisedővödött is alapított, hogy azt a nemeseleki hólyget az Eg. általa kísérje minden lépésében. Bellatinzon, 1889. szept. 18-án. Tl.

Gyufa és a gyermekek. Mészóvart Kiszilák János szalmakazala mellett e hó 16-án d. u. 2 óra tájban két gyermek játszott ugynevezett pattogó gyufával, melynek kenes fejt levén, a kés nyelének felső végén levő vágásába helyezték, aztán a pengét egy hátrának való gyors rántással vagy reá szoritották, hogy az a dörzsölés és nyomás következtében meggyújt és erőset durrant. Ekként „lövöldöztek.“ A gyermekek ezen mulatsága azonban szomorúan végződött, mert a meggyújt gyufafejeske egyszer csak belerpült a kazalba és felgyújtotta azt. Az égő kazalot csakhamar tüzet fogott egyfelől a már nevezett Kiszilák János pajtája, másfelől pedig a szomszéd Rituper Miklós gazdasági épülete és lakháza. Amaz a benne való gabonával teljesen leégett, ennek csak a tetőzete ugyan, de szinte az összes takarmány és gabonakészlettel együtt. A kár jelentékeny; biztosítva semmi sem volt. Hogy a tűz a tűz a nagy szél-fúvás dacára tovább nem terjedt, köszönhető a helybeli feekendő használatá mellett a szomszédos banyagyaiknak is, akik szinte megjelenven, a tűz helyszínén saját feekendőjükkel, derekasn segítettek az oltatán. Ezért méltó elismerés és a mezőváriak szives köznelete legyen fáradságuk jutalma. — Gyermekeknek hol vagytok a sötét távolban, nektek kellene az ily bajokot segíteni! r. l.

Tanító közgyűlés. A vasárnapi általános tanító-találkozó f. hó 16-án tartá evi rendez közgyűlést a szombathelyi polg. fiúiskola egyik tanteremben. A terjedelmes előki jelentés világos képet nyújtá a körök szibádt állapotának s közömbösségnek, mely az idő szrint a tanító-stület jellemzi. A tárgyszorát bevezető után következett a tisztújítás. Előkiül választott Németh Ferenc, utolkiül Stierlein Gabor. főjegyzőül Marton József, (Görts-er nem fogadta el, pedig két ízben is megválasztották), jegyzőül Cseesiovits Bálint és Balogh Gabriella, penztárosul Horváth János, ellenőrül Biró Pál és szerkesztőül Kreitz Ele.

A murasztalombi tanító-kör árvázh-alapja részre befolyt adományok: „Irodalom“ 2 fit 20 kr., Neumann Vilmos s Árjai Bernát 51 kr., Kolossa Ferenc „% 20 kr., Zver Mátys 1 frt „Zóna“ 16 kr., és ősi körgyűléskör befolyt adakozások 6 frt 26 kr. — Fogadják a kör nevében halás köszönetemet
Völgyi Ferenc, a kör élnöke.

Őszel — téli időjárás. Vasárnap óta valóságos decemberi időjárás uralkodik s a hévméző hó állésat. Ez emberek bizony kénytelenek elővenni a téli kabátot, mert a felöltő nem igen véd meg bennünket a decemberbe is beillő esipőshidegtől.

Vesztett eb baranzolt a múlt héten Lékán és Gyöngyösön. Lékán megmarta Steessel Farkast, Gyöngyösön pedig Sinaon Józsefet. —

Vasvározt megmarta egy veszett eb két gyermeket, névszerint Kustos Mari 6 évest és Nemet Györgyöt 5 évest. — Pinka-Miskén is fordult meg ugyan e napokban egy veszett eb, mely egy tehent mart meg.

Kirábólt székesegyház. Nagy templom-rablás történt Olaszországban. A etarnai székesegyházát e hó 7-én éjjel kirabolták; a sekrestye összes szekényeit felölték és a templom drágaságait elvittek. Az ellopott tárgyak összes értéke háromszázezer híralnál nagyobb. A templom-szolgálat letartóztaták.

Csoda szőlő. Fel-ó-Muraközben Ormos (Vrhovna) nevű faluban Babies Imre földműlvő hízámal egy 5 éves szőlőtökét jár esedálni a szomszéd községékből a nép. A szőlőtő számalan, több ezere menő lűrtöt tartalmaz. Ismét szőlőz-gazdák állítása szerint a szőlőtőke 6—7 akó bort fog adni. A esodátökének a perenos-pera — noha a vidék tele van vele — semmit sem ártott, a levele a legszebb pompájában zöldel.

A gyermekek fogzásáról érdekes felolvasást tartott a napokban Bókay János dr., a Stefánia-kórház igazgatója, Budapesten a kisedvevelési kiállításban. Készletben tárgyalta a husz féltognak kifejlődését a foghossz s ezzel együttesen megemlékezett ama rendellenességekről, amelyek különböző körülmények között a felfogak jelentkezésénél nyilvánulnak. Szót a jelekről, melyekkel a fogak kifejlődése jár s bírálókat alá vette a „nehéz fogzás“ és „fogzási betegség“ek. — Szerinte nehéz fogzás és fogzási betegségek tulajdonképpen ninesenek s épp azért nagyfontosságúnak tartja azt, hogy a fogzásban levő gyermek bármely betegség fellépésénél azonnal gyógyíttassék. Tapasztalásból mondatja, hogy sok ártatlan gyermek esik áldozatul szülői ama vétkes könnyelműségének, hogy gyermekek csak akkor viszi orvoshoz, amikor a képzelt fogzási betegség, bélyugalladás, tüdőbajok és más nyavaly a gyermeket teljesen tökérettelék.

Körmedről Párisba vasparipán. Udvary Feri és Jenő már szeptemb. 3-án indultak Baden-Badnál és Strassburgba el szep. 4-én értek a francia határra és sán átkeltek fel 6 órákor érleket utazásuk czélpontjára Párisba. Hazafelé 15-én indultak és szándékuk — napoként átal 150 kilométer töve — 14 nap alatt itthon lenni. Párisról és a kiállításról röviden, de elragadtatóan írtak; de meg egy a népről. Az egész utat odáig 7 nap alatt tették meg.

Vadgesztenyét keres megvételre egy grazi erdő s e végett a vasm gazd. egyesület titkári hivatalához fordult, — kijelentve, hogy kést bármily mennyiségű átvenni. A gesztenyének métermázsajért szombathelyi állomáson átvéve 1 frt 75 kr., 5000 kilogrammon felüli mennyiségben pedig 2 frtöt fizetni. A kinek tehát módjában áll vadgesztenyét gyűjtieni, ne restelje a farságot, a mai pénzüsk időben egy nem remél, ha meg oly esekely jövedelem is figyelmet érdemel. Arra különösen vigyázni kell, hogy az összegyűjtött gesztenye penészt ne kapjon, mert ilyent nem vesznek meg, e czéllól legajánlatosabb az összeszedett gesztenyét az átvétel idejéig védett száraz helyen tenni el. Az egyesület titkára készséggel nyújt segédkezt a gesztenye értékesítésénél s hogy az átadás együttesen és egy időben eszközölhető legyen, időközönként bejelentendő az összeszedett mennyiség, minek alapján az egyesület tájékozta a vevőt s egy közösen megállapítandó napon azután az átvétel megjejtése czéllól Szombathelyre hívja. — A kitűzött napra az egyesek behozak készültetük s az utána a vevő által ki fog fizettetük.

Adomány. Gróf Szapáry Géza ó nagyméltósága a murasztalombi tüzoltóknak a f. hó 19-én volt tüzésznél kifejtelt ténykedésükért 20 frtot adományozott.

Az utolsó világiállítási kirándulás. A m.-ó.v. menetjey-iróddja tekintettel a rendkívüli érdeklődésre, melyet az eddigi három párisi kirándulás talákozott és különösen arra, hogy kereskedők, iparosok, gyárosok leginkább a bekövetkező őzi évadot tartják magukra néve a legalkalmasabbnak arra, hogy Párisba utazzanak, a jövő hónapban, október hó 10-én rendez még egy ez utal utolsó kirándulást Párisba. E kirándulásra ép ugy mint az előkre, lehet jegyet váltani teljes ellátással 8 napra, vagy a nékél, megjezvevény, hogy az ellátás módja akként van szervezve, hogy a tourestia választás. Párisnak mintegy husz különböző pontokon fekvő vendéglléje között s így nem kell az ékezés miatt abba a fogadóba visszamenni, ahol lakik. Több ilyen vendéglléje magára a kiállítás területén is van. A kirándulás jegyei 30 napra érvényesek. A részvevő árai, valamint egyéb részletek felv. készséggel nyújt felvilágosítást a menetjey-iróda (Budapest, Hungária-szálloda) mely kiváratna bérknek megköldi a kirándulás részletes programját is.

Gabnapiacunk. Az üzlet irányzata esenedes s a hangulat majdnem kedvelten. A fő gabanembekből erős bb a hozatal, de gyngtült az úzerdekes részvevő az üzletben, ami természetesen nyomást gyakorol az ár állására. A melleszékkek aránylag elég szilárdak, de csak addig, míg a kimalt nem erősebb a keresletnél. Egészben véve a forgalom korlátolt.

Ambrus Sándor, Ascher B. és fia cégzárta.

Vegyes rövid hírek.

— **A meggyéből.** A laktanya építkezések befejezésükre közelnek. Az épületek ezen impo-

zánz telepe már teljes nagyszélességében tárul föl a számos látogatott előtt. Most a vízvezeték gőz-gépének elhelyezésén, valamint a fűköt elkesztésén fáradoznak. — Az igazságügyminiszterium köréből érkezett tudósítás folytán a szombathelyi igazságügyi palota megújításá tinnépele f. évi október hó 2-ikára tűzött ki. O extíniaja az igazságügyminiszter az ünnepeken fog jelemti. — Sarvár közég 5000 ft kölcsönt vesz fel a pozsony-sarvári vasút törzsszésvényei jegyzésére. — Viszák és Réba-Kovács közégében a szarvasmarhák közt a szaj- és körömfajás, Pecezhöben pedig a sertések közt az orbáncz ütött ki. — Körömden Bükkhely János majorjában f. hó 9-én este tüz ütött ki, mikor körülbelül 800 métermagas gabona égett le. Biztosítva volt. — Sulyos testi sértés miatt vádolt Bratkovics István borközi lakós elleni végtárgyalás szob. 24-én lesz. — I Horváth István körömdeni szepbirtósági díjok, okl jegyző. Szentgyörgy nagyközég jegyzőjévé választották. — Benkő Károly gyórári szolgáloénye e hó 10-én az agyaggödörben dolgozott, mikor is a kivájt föld felülte lezuhant a szegényt agyongyomta.

— **A hazából.** Az 1889. évi államköltségvetés összeállítása most van folyamatban. Az előirányzat a múlt évnek keretében fog maradni, deficit valószínűleg nem fog mutatkozni, deezára annak, hogy a bevételek kevésbé kedvezőek várhatók. — Budapesten megnyílik a harmadik villamos vasút. Fővárosunk különlegessége, mely-lyel e téren egy nagy város sem versenyezhet vele. — A „C-saktornyai Dalárda” fennállásának husz éves jubileumi ünnepepét folyó hó 21-én ülte meg a „Hattyu” nagymertben, hol esti 7 órákor diszülés volt s ezt társasveosra követe. — Pozsonyban e hó 16-án erős földrengés észlelték. — A székesfehérvári színház-egyesület f. hó 10-én elhatározta, hogy Szombathelyen az előadások sorát október hó 1-én kezd meg. — A vasúti mérnökök Mura-Szerdahelyre már megérkeztek, s a Murán építendő vasúti hid előmunkálatait a napokban megkezdették. — Keszthely város területén a ragályos szaj- és körömfajás járványze-rűleg fellépett, ennek következtében a járvány tartamára Keszthelyről és Keszthelyre a szarvasmarhák, juhok, kecskék és sertések hajtsa betiltatták. — Modorban erősen havazott. Az egész modori erdőt hó borította. — Bátorfi Lajos, a „Zalai Közlöny” szerkesztőjéé a bécsi „Tegethoff” veterán egylet disztaggyá választotta.

— **A külföldről.** Az orosz érc szeptember hó 26-án Kiebbe s még az nap Potsdamba érkezik. 27-ére Berlinbe várják. — F-Ausztriában nagy havazások voltak az utóbbi napokban Steyer környékén, valamint a Traunsee mellett hó borította a hegyeket, Linzben pedig háromszor is

jég esett. A hatását ennek az abnormis időjárás-nak megéreztek Bécsben is, ahol egész nap téli hideg uralkodott. — Kréta szigetén a török katonaság megállotta a félkörlel területét anélkül, hogy ellentállásra talált volna. — Nagy-Boldog-asszony napján Jeruzsáleben is hangzott magyar szó. — Az ottani osztr.-magyar hospitiumban ugyan-ís e nap tették le a magyar „Matyák-tablát”, melyet Viztolapszky Károly szermeréti plébános ügybuzgalma folytán készítettek. Most már az olajlák hegyén épült templom falán, — ott ahol az Údözítő az apostolokat a Miatyánkra tanította, 32 nyelven van bevéve az uri ima. — A bécsi es. kir. gazd. egylet 1890. május hó 15-től 1890 évi október 15-ig terjedő időközben B'c'ben a Rotum-dában, a es. kir. Praterban általános gazdasági és érdeklési kiállítás megtartását határozta el. — A telefon Bécs és Prága között már megnyílt s a beszélgetés is zavartalanul folyt. A beszélő a 300 kilométernyi távolságból oly tisztán hallatszott, mintha a szomszéd szobából beszéltek volna.

Irodalom.

(Az e rovat alatt ismertetett könyvek, folyó-íratok stb. megrendelhető Grünbaum Márk könyvkereskedés által Muzsaszombath.)

— **Uj lap.** A „Budapesti Ujság” című 48-as függetlenségi párti közönyt előzetési felhívás becsát ki, mely szerint az folyó év október elsőtől kezdve Hentler Lajos országgyűlési képviselő szerkesztése mellett jelenik meg. A lap jelszava: Küzdeni Magyarország függetlenségéért! Előzetési feltételek: Budapesten egész évre 10 ft, fél évre 5 ft, negyedévre 2 ft 50 kr. Egy hóra 85 kr. Vidéken: egész évre 12 ft, fél évre 6 ft, negyed évre 3 ft, egy hóra 1 ft. Egyes szám ára Budapeston 3 kr., vidéken 4 kr. Melegen ajánljuk!

— **„Kis Pillangók.”** Följegyzett eredeti, kissé amerikaias ötletű egy fiatal keskenytű poétának: Somogyi Jánosnak. Folyóiratot indított a saját népalási számára „Kis pillangók” cím alatt. Havonként megír 5-6 népal-szerű verset, hozzá szerez valami kis monologot vagy duettet a vidéki színpadok számára s kiadja egy füzetben. Hozáknak kétfőt küldött be, melyekből hangjegyeket is, melyeket Szabolcs Géza szerzett. Egy évi ciklusra 4 ft. A zenemellékleté körül 50 kr.

— **A „Budapesti Hírlap”-ot,** mely Cukássy József és Rakosi Jenő kiadó-tulajdonosok szerkesztése alatt kilenczedik esztendejét éli. Magyarországi legelőkelőbb és legelterjedtebb lapjává avatta a közönség parloggás. Páratlanok tesző elterjedését a hazai orvász-közönség óriási megismerőadásán kívül a lap olcsósága is teszi. A legze-gényebb ember is adhat napunket egy számért 4 krajczárt, hogy tájékozott szerezzen a politikai, társadalmi és művészi események fölől. A „Budapesti Hírlap”, mely naponként 28—30.000 példányban forog közökben, oktatva szórakoztat, mi alatt há érdekléssel szolgál a világnak minden nevezetesebb eseményéről. De előmozdítja a lap teljes politikai függetlensége is, mely lehetővé teszi, hogy minden kérdésben a részrehajlatlan tiszta igazságot szem-pontjából ítéljen s ugy a pártokat, mint a kormányzat, hanem bírálja. De a „Budapesti Hírlap” nemcsak politikai, hanem irodalmi és művészi kérdésekben is megőzi tel-

jes függetlenségét. A hírek gyors és hiteles közlése is so-tal lenyűgözték a „Budapesti Hírlap”-on, mely csak tárt-tokra annyit közöl, amennyi harmadik évetelét egy-egy magyar lapnak egész évi költsége volt. A tudósítóknaq jól szervezett kara résen áll az ország minden pontján, hogy ellássa hírekkel a „Budapesti Hírlap”-ot. Európában seholsem történetik nevezetesebb dolog, melyről más-nap már kimerítő jelentessel ne szólna a „Budapesti Hírlap.” A külföldi világvárosokban rendes levelező vannak s ahová szükséges, azoda külön tudósítók küll el szerkesz-tésig az anyát. A „Budapesti Hírlap” napról-napra arra tö-rekszik, hogy minél szorosabb kapcsolatot kövön és olcsóval közöl. Beközpont mind-nap a magyar esztádokhoz, deiser vagy dorgal, év vagy figyelemzet, de mindig ószító szóval, ahogy egy tíz éves jó barátok illik. A szerkesztő sének tizenegy belső tagja állja össze naponként a „Budapesti Hírlap” különböző rovatait s a külünkutársak díszes csoportja segít a lapot sokoldali feladatának sikeres megoldásában. Szakkörökben olvasó rangú szakem-berök mondják el véleményüket a „Budapesti Hírlap” has-száján s az eszmék tisztázása végett téri enged a szerk, az óvtól elvölözönek is. A „Budapesti Hírlap” híreket cikkeztör Kaas Ivor báró, Rakosi Jenő és Balogh Pál s a magyar politikai élet kiáltsóségei közül is többen szólnak e lap révén a közönséghez. A vezérközönség iránynezése a magyar nemzeti politika, a magyar nemzeti állam s ennek minden alakjával a „Budapesti Hírlap.” de ezt nem rendelí alája semminek. A társzozarokban, mely szűben egyik erőssége a lapnak, a belső társzozáron kiáll Hor-mann Ottó és Eötvös Károly is igen sokat gyönyörödött a „Budapesti Hírlap” közönségét. A helyi ro-vatok szakavatott kezeiben vannak s híven tükrözök vissza azo fele változatokban a fővárosi életet. Regényesárokaiban az ideán két magyar, két angol és egy orosz regényt jelen-téke y áldozatok árán t'hat Györgynek, a most legnép-szerűbb francia regényírőnek „Tolstoj szerelme” című regeneyt, melynek közléset szeptember 25-én kezd meg. E regény telen van érdekléssel fordulatoakól méltó t'ásra a kitűnő régi korábbi híres alkotásának, Serge Paniennek és a Vasznyrosnak. Az idegen lapok közül a „Budapesti Hírlap” közli legelőbb. A francia eredeti is csak karácson táján jelenik meg a német kiadványban. — Az ország-gyűlés megnyitása elő fokozott érdeklődéssel néz a közönség a „Budapesti Hírlap” nagy gondot fordít a közönség a képviselőháznak ugy nagy vitét, mint kisebb epizódjait híven adjak elő tudósítási s a nyilvános jelenetek mellett a folyóok titkairól is híven referálnak. — Különbén is minden rovatja teljes olvasmányokat, gondosan megirt, magyar zamatu közleményeket kínál, nem pedig léha pety-méket, melyek megmozgók a kedélyt és drossé teszi a szívet. — Az előlétes feltételek: Egész évre 14 ft, 20 kr. Az előlétesek legelőszérűben a postautalványval előszközöthök köveközök cím alatt: A „Budapesti Hírlap” kiadóhivatalának, IV. kerület, kalap-utca 16. sz.

— **Előlétes felhívás** ivi című műve: „Történeti egyveleg Alsó-Lendva s társz vidéke történetéből, ugy egyes történeti alkalmak leírásából stb.” hiteles források alap-ján összegezték E. Durranis Kálmán kir. aljárésbír. A mű körülbelül 15 írvé fog terjedni; kiállítás díszes alu-lesnd ivi beütéssel s egy-egy példányának ára 1 ft 50 kr. — A művet érdekesebb témái Alsó-Lendva mezővárosnak s városnak fénykép utáni látképe. — Az előlétes pénzék beküldési ideje f. é. november 1-ig tűzött ki, mindazok tehát alkik a fenti hiteles történelmi adatokat birni óhaj-tják, felváltva hogy az előlétesít pénz-knek beküldését mielőbb eszközöznél szíveskedjünk, hogy a nyomtatandó példányok mennyiségét iránt tájékozódhok megunkat. Az előlétesít pénzék Farkas János kiadóhoz Alsó-Lendva-ra küldendők.

HIRDETÉSEK.

Egyes jobb munkák, valamint egész könyvtárak készenpenen megvételnek. Ajánlatok Dobrowsky Agost könyvkereskedőnek, Budapest, IV. ker., egyetem-utca 2. küldendők.

Birtok- és tölgyfa-eladási hirdemény.

A muraszombati uradalomhoz tartozó, alább felsorolandó **aróbb birtoktestek és tölgyfa-erdő** f. évi szeptember hó 26-és 27-én zárt ajánlati verseny, illetve önkéntes árverés útján eladatni fognak, és pedig:

a) a **lehoméri uradalmi koremsma-épület** a hozzá tartozó udvar, kert és szántóföldekkel **ajánlati verseny útján** szeptember hó 26-án d. e. 9 órákor a lehoméri uradalmi majorban

b) a lehoméri uradalmi koremsma mellett fekvő s a lehoméri 19 sz. tjkvben foglalt **40 kat. hold szántóföld** 1 és 2 holdas parcellákban, **árverés útján** szeptember 26-án d. e. 10 órákor a lehoméri uradalmi majorban;

c) a nemeczi 56. sz. tjkvben foglalt 17 kat. hold földön levő körülbelül **280 darab teljesen kifejlődött tölgyből álló erdő** a talaj nélkül, zárt ajánlati verseny útján szeptember 27-én d. e. 9 órákor a muraszombati majorban, a számtartó irodában.

A lepecsételt írásbeli zárt ajánlatok a fenti határidők előtt aláírottátnál, vagy Muraszombathban Metzker Mátyás uradalmi számtartó urnál is benyújthatók.

Egyébként a letendő bánátpézn nagysága, a fizetési feltételek, stb. tekintetében a részletes feltételek nyújtanak tájékozást, amelyek a muraszombati számtartóságnál megszerezhetők, de azok kívánáira, postán meg is küldetnek

Budapestben, 1889. szept. 9.

Dr. Goszthony Mihály,

uradalmi ügyész, Budapest, IV. ker., Hatvani utca 19.

2258/89. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A muraszombati kir. járásbíróság, mint telekalkyvi hatóság közhíreé teszi, hogy a szentgotthárdi takarékpénztár végrehajtónak Schád Ferenc és társz végrehajtást szendők eleni 340 ft tölkövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szombathelyi kir. törvényszék (a muraszombati kir. járásbíróság) területén levő Határfalva közégében fekvő a 25. 75. 77. 89. sz. tjkvben felvett ingatlanokra az árverés 582 írtban ezumel megállapított kikáltási árban elrendelte, és hogy a fennbbr megírt ingatlant az **1889. évi október 11-iki napján** delölt 10 órákor Határfalván a közégbíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási árón alól is eldöl tö fog.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlant becsárának 10%-át vagyis 58 ft 20 krajczonben vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ban jelölt árfo-lyammal szánított és az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. a. k. Igazságügymi-niszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékeknek értékpapírban a kikáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 179. §-a ért-ében a bánátpézn a bíróságunk előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt tisztoztaltatni.

Kelt a muraszombati kir. bíróság mint tkkvi hatóságnál 1889. évi május hó 15-én. KOVÁCS, kir. aljbíró.

Mária-czelli gyomorcsépppek,

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen és felülmulthatlan az évtághány, gyomorgyengeség, roz szagu lehellet, szelek, savanyu felbőgés, kolika, gyomorhurut, gyomor-égés, hnykő-képződés, túlságos nyálka-képződés, sárgaság, andor és hányás, főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgöres, székszorulat, a gyomornak túlterheltsége által és ital által, gilliszta, lép-és májbetegség, ugyintén arany-erős bántalmak ellen.

Egy üvegcse ára használati utasítással együtt 40 kr.

Központi s.é.küldési raktár nagyban és kicsinyben:

BRADY KAROLY

„az órangyalhoz” ezimzett gyógyszer-tárban Kremzierben, Móraorvászagban, Kapható Muraszombathban: BÖLCS BELA gyógyszerárban a „Magyar Koronához”, valamint az ország minden gyógyszer-tárban. (45. 52—19)